

Twentetocht bovenloop

De Twente Tocht voert ons over de diverse soorten vaarwater die het mooie Twente rijk is. Smalle beken, kleine rivieren, kleine en grote kanalen. De tocht is in twee gedeelten gesplitst.

De bovenloop en de benedenloop waarbij voor beide tochten de jachthaven in het centrum van Almelo fungeert als begin- of als eindpunt. Uiteraard is het mogelijk om de tocht in tegenovergestelde richting te varen.

De bovenloop kent afhankelijk van de vaarrichting tenminste één kluun plaats en voert je over licht stromend en stilstaand water.

Het eindpunt van deze tocht is in de jachthaven in de binnenstad van Almelo bij de oude houtstek. Nabij deze jachthaven vind je zowel het NS-station, het busstation voor de streekbussen als een ruime P&R parkeerplaats, allemaal op nog geen vijf minuten lopen van de start plaats.

De tocht.

Oude Bornse beek

De start voor de langste afstand is daar waar de weg vanuit de Bornse wijk de Stroom Esch naar Hertme de “Oude Bornschebeek”, kruist. Deze beek wordt op de kaart van het waterschap ook wel aangeduid als Deurningerbeek. De “Oude Bornschebeek” is eind jaren tachtig, begin jaren negentig geheel opnieuw gegraven en wel op een zodanige manier dat de beek zijn oude bedding heeft teruggekregen. Tevens zijn er zogenaamde overstromgebieden aangelegd en zijn bestaande stuwen vervangen door vistrappen, die bij voldoende waterstand door iedereen in elke boot, van vlakwater wedstrijdboot tot rodeo boot, te bevaren zijn. Ondanks het feit dat deze beek redelijk nieuw is, wordt je telkenmale weer verrast door het fraaie natuurschoon. Iedere keer dat je er vaart ziet het er mooier en natuurlijker uit. In de zomermaanden vaar je hier tussen de lisdodden door.

Lateraal kanaal

Na een kleine 4 kilometer laten we ons in het Lateraalkanaal glijden. Dit kanaal is begin jaren tachtig gegraven met de bedoeling om Almelo te vrijwaren van de regelmatige overstromingen waarmee de stad tot die tijd te kampen heeft gehad. Almelo ligt namelijk in een kom waar diverse beekjes en stroompjes vanuit geheel Twente samen komen. Bij hevige regenval stroomde deze kom nog al eens over, vandaar. Het Lateraalkanaal is een vrij breed kanaal, zonder scheepvaart maar met vissers..., dat ten oosten en noorden van Almelo het water opvangt en afvoert richting Vecht. Het gedeelte dat wij bevaren voert ons door een typisch Twens coulissen landschap. Zacht glooiende essen, een enkele boerderij en in de verte het torentje van de Grote Kerk in Almelo dat net boven de eeuwenoude eiken van het Graven bos uit komt.

Na twee kilometer gevaren te hebben op het Lateraalkanaal komen we uit bij een stuw van de categorie onbevaarbaar. Ten eerste is de klep voorzien van stalen tanden waardoor je boot wel eens behoorlijke averij kan oplopen, ten tweede is deze stuw van het type klepstuw. Dit soort stuwen heeft de neiging om alles en iedereen vast te houden.

Tot voor kort betekende dit dat je hier moest overdragen. Eind 2003 heeft het waterschap naast de stuw een glijgoot aangelegd voor kano vaarders. Het vergt wel enige handigheid om door het gootje te manoeuvreren aangezien er een lastige dwarsstroom is. Maar over het algemeen levert dit niet al te veel problemen op.

Vervolgens varen we langs de achtertuinen van de Almelse wijk het Paradijs. Gezien de stulpjes die hier en daar in het struweel verborgen zijn is dit een terechte benaming. Na het Paradijs doorsnijdt het kanaal, op deze plek ook wel Loolee genoemd naar een beek die hier vroeger stroomde, het aloude Almelse Gravenbos. Opmerkelijk is dat het waterschap de moeite heeft genomen om het kanaal om een eeuwenoude eik heen te graven zodat de eik gespaard is gebleven en nu een schitterende picknick plek vormt op een eilandje midden in het kanaal.

Kanaal Almelo- Nordhorn

Twee en een halve kilometer na de glijgoot volgt de eerste en tevens de laatste kluun plaats. Het Lateraalkanaal buigt af richting oosten en neemt bezit van een stuk van het kanaal Almelo-Nordhorn. Het eigenlijke kanaal is hier afgedamd. Je zult dan ook moeten overdragen. Maar de kluunplek is voorzien van officiële kanosteigers, zodat hier, bij de juiste waterstand zonder moeite in- en uitgestapt kan worden. De steigers vind je op de linker oever na de toegang tot het Banisgemaal.

Vervolgens peddelen we over het kanaal Almelo-Nordhorn Almelo binnen. Dit kanaaltje is in de 19e eeuw gegraven om een verbinding tussen de textielsteden/gebieden van Twente en het textielgebied in Duitsland rond Nordhorn te maken. In die tijd maakte men nog gebruik van trekschuiten, het kanaal was dan ook oorspronkelijk uitgerust met jaagpaden. Het kanaal is ergens in de tweede helft van de éérentwintigste eeuw gesloten voor de scheepvaart. Sluizen zijn vervangen door stuwen, bruggen door duikers. Gelukkig zijn hier en daar de oorspronkelijke bruggen nog in takt. Inmiddels staat het kanaal wijd en zijd in Almelo en omstreken bekend om zijn unieke biotopen. Het gehele kanaal is voor kanoërs bevaarbaar vanaf Almelo tot in Nordhorn. Helaas moet er dan wel frequent gekluund worden.

Haven Almelo Binnenstad

Na drie kilometer varen komen we in het centrum van Almelo en het kanaal Almelo de Haandrik terecht. Linksaf na zo'n honderd meter eindigt het kanaal bij het gebouw van de nieuwe rechtbank. Dit gebouw is ogenblikkelijk herkenbaar aan z'n gewolkte blauwe muur. Deze wat vlekkerige blauwe muur lijkt slecht geschilderd maar dit effect is pas verkregen na langdurig experimenteren! Pal achter de rechtbank is het station van Almelo.

Wij varen linksaf langs de oude houtstek de jachthaven Almelo centrum binnen en zijn bij het eind punt van deze tocht gekomen.

Feiten (gevaren met 14 ervaren kanoërs tot aan de Pelmolen in Rijssen)

Route	Tijdstip	Duur
Bornschebeek - Stuw Lateraalkanaal	10:50 - 12:00	1.10
Stuw Lateraalkanaal - Overdraagplaats Kanaal Almelo Nordhorn	12:00 12:30	.40
Overdraagplaats Kanaal Almelo Nordhorn - Centrum Almelo	12:30 - 13:00	.40
Vaarduur		2.30

Aadorp 5 april 2004
(c) Michiel Rotteveel